

Turista a babord – Sebastià Roig

L'any 1966, Girona era la província que tenia més hotels, per davant de Barcelona i de Madrid. L'any següent s'inaugurava l'aeroport de Vilobí d'Onyar, que va facilitar encara més l'arribada de turistes. A l'estiu, moltes poblacions costaneres multiplicaven (a vegades per deu) el nombre de residents. Venim d'aquell mannà de divises, d'aquell xoc de cultures, d'aquell caos sanitari, d'aquella anomalia profunda. Després de tantes aproximacions econòmiques, polítiques i sociològiques, Sebastià Roig ha recopilat el que en deia la premsa de l'època, especialment dos òrgans del Movimiento: *Los Sitios* i *Ampurdán*. Els resultats es poden trobar al llibre *Turista a babord*, subtítulat *Franco, biquini, toros i sangria*, editat i il·lustrat per Úrsula Llibres.

Sebastià Roig recull informacions precioses, escrites en aquella prosa castissa del franquisme. El 1951 uns turistes van voler entrar a la catedral de Girona amb "atavíos muy impropios". Van ser interceptats, i s'ho van prendre a la valenta. "Habían casi destrozado la puerta y tras de hacer víctimas de malos tratos de obra al sacerdote y al portero, iban a huir; en el momento de ser detenidos dirigieron palaras insultantes para España y para la Religión". No és estrany que el 1964 la Jefatura local del Movimiento organitzés el col·loqui *Moral y economía en el presente y el futuro de la Costa Brava*. Era indispensable, però no pas fàcil, harmonitzar el nacionalcatolicisme amb els costums dels turistes estrangers. En aquells anys proliferen els articles blasfant el biquini. ¿A qui se li acut ensenyar el melic, "esta poco estética parte del cuerpo humano"? Poca broma: el 1968, uns turistes anglesos van passar quatre dies a la presó per haver-se banyat a Tamariu de pèl a pèl.

Les campanyes de turisme, els guies turístics, els empresaris i els botiguers de l'època, aparentment influïts per la *Carmen* de Prosper Mérimée i el *Fiesta* d'Ernest Hemingway, van considerar que al nord-est català hi predominava el folklore andalús. A tot arreu van florir els toreros, els vestits de sevillana, les castanyoles, les panderetes, i fins i tot els ganivets d'Albacete i –fenomen curiosíssim– els barrets mexicans, que formaven torres de Babel en totes les botigues de *souvenirs*. Repassem un article de 1960: "Por arte de birlibirloque, Gerona y su provincia, la provincia de la sardana, se ha convertido en la provincia más torera de España". I és que, en una sola jornada, hi havia toros a Girona, Sant Feliu de Guíxols, Figueres i Olot. Cinc anys abans, encara es podia llegir en una guia: "Los rasgos más interesantes de Figueras son el Castillo de San Fernando y las chozas donde viven los gitanos". Un botiguer que venia espadnyes de vetes informava que les havia inventat Dalí. És d'aquí que venim, mal que ens pesi.